

Het is tijd voor integraal ouderenbeleid!

We worden met elkaar steeds ouder. Is dat een probleem? Nee, wij zien dat als een gegeven en een kans. Ouderen vormen een onmisbaar onderdeel van onze samenleving, met al hun ervaring, mantelzorg en vrijwilligerswerk. Maar we zien ook een toenemende diversiteit en tweedeling. De levensverwachting is niet voor alle groepen gelijk.

Om de kansen en mogelijkheden van alle ouderen optimaal te benutten en hen in staat te stellen om goed ouder te worden moet er snel veel gebeuren. Helaas is het urgentiebesef zowel landelijk, regionaal als lokaal nog te weinig aanwezig.

Onze samenleving is onvoldoende ingericht op goed ouder worden. We weten inmiddels wat hiervoor nodig is, het is nu tijd om echte stappen te zetten. De vrijblijvendheid moet ervan af.

Wij als ouderenorganisaties hebben vijf actiepunten op een rij gezet die hierbij als handvatten kunnen dienen.

Wij vertegenwoordigen met elkaar een grote groep ouderen. Wij beschikken over kennis en ervaring en willen onze verantwoordelijkheid als maatschappelijke organisaties nemen. Dus betrek de ouderen tijdig bij wat er moet gebeuren. Niet als legitimatie, maar omdat het belangrijk is om met ouderen te praten en niet alleen over ouderen. Plannen en maatregelen werken vaak anders in de praktijk dan voorzien.

Actiepunten voor integraal plan van aanpak voor goed ouder worden

1 Goed ouder worden begint bij goed en prettig wonen in leefbare wijken.

Er is een groot tekort aan geschikte woningen voor ouderen. Overheden moeten nu harde afspraken maken ten aanzien van aantallen en soorten woningen, zoals nieuwe woonconcepten gericht op gemeenschap en saamhorigheid. Dat maakt het voor mensen mogelijk om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. Domotica en digitale toepassingen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.

2 Investeren in preventie zoals leefstijl en in welzijn is essentieel.

Dan kunnen ouderen lang zelfstandig blijven wonen. Maar niet iedereen is even zelfredzaam en moet dan kunnen rekenen op een goede ondersteuning. Mantelzorgers hebben recht op erkenning en waardering. Daarnaast moeten wijkteams worden versterkt en zorgaanbieders intensiever samenwerken. Dat geldt ook voor gemeenten en zorgverzekeraars. De informele en formele zorg kunnen nog veel beter op elkaar worden aangesloten.

3 De koopkracht van ouderen staat al jaren onder druk.

In alle koopkrachtlijstjes bungelen ouderen al jaren onderaan. Vooral de middengroepen lijden koopkrachtverlies, omdat de aanvullende pensioenen niet zijn verhoogd. Ook de lagere inkomensgroepen zijn kwetsbaar. Daarom is het belangrijk dat de AOW niet gefiscaliseerd wordt en er geen nieuwe of hogere eigen betalingen in de zorg worden geïntroduceerd. Belastingmaatregelen en toeslagen moeten helpen bij het verbeteren van de koopkracht van senioren. Vooral voor lage inkomens levert het uitbetalen van de niet-benutte heffingskorting veel verbetering op.

4 Indexeer pensioenen.

De meeste pensioenen zijn inmiddels al méér dan tien jaar niet verhoogd, en in sommige gevallen zelfs verlaagd. Dit terwijl de vermogens van pensioenfondsen zijn gestegen naar meer dan 1700 miljard euro. Pensioenen zijn daardoor twintig procent minder waard geworden. Als er niets gebeurt, kunnen er bij die tien jaar nog eens vijf worden opgeteld en dreigt een 'verloren generatie': pensioengerechtigden die hun pensioen na een leven lang werken nooit verhoogd zien worden. Daarmee verdwijnt het draagvlak voor een nieuw pensioenstelsel dat immers een koopkrachtig pensioen belooft. Het nieuwe kabinet moet indexatie nu mogelijk maken en zorgen voor een evenwichtige transitie naar het nieuwe stelsel.

5 Een integrale aanpak is essentieel.

Alleen daarmee kunnen de kansen en mogelijkheden van de ouder wordende samenleving optimaal worden benut. We roepen de nieuwe regering op om vanuit alle departementen ouderenbeleid te ontwikkelen. Ouderenbeleid betekent gezamenlijk en afgestemd beleid, interdepartementaal op het gebied van inkomen, wonen, welzijn, veiligheid, digitalisering, zorg en zingeving.